VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Rahoitustukiohjelmat ja Suomen vastuut

-tilannekatsaus

19.9.2017

Kansainväliset rahoitusasiat -yksikkö

Euroalueen talous- ja rahoitusvakaus

EU- ja euromaiden vakauskysymykset

- Talouskasvu (globaali ja EU)
- Kevyen rahapolitiikan vaikutukset ja normalisoituminen
- Investointien käynnistyminen (luottamus)
- Budjettialijäämät pienentyneet, velkatasot edelleen korkeat
- Kreikan tilanteen vakautuminen
- Pankkijärjestelmän vakauden vahvistuminen

Talouskasvu vahvistumassa kaikissa EU- ja euromaissa

2.1 Current and forecast real GDP growth
(EU; percentage changes; year-on-year growth)

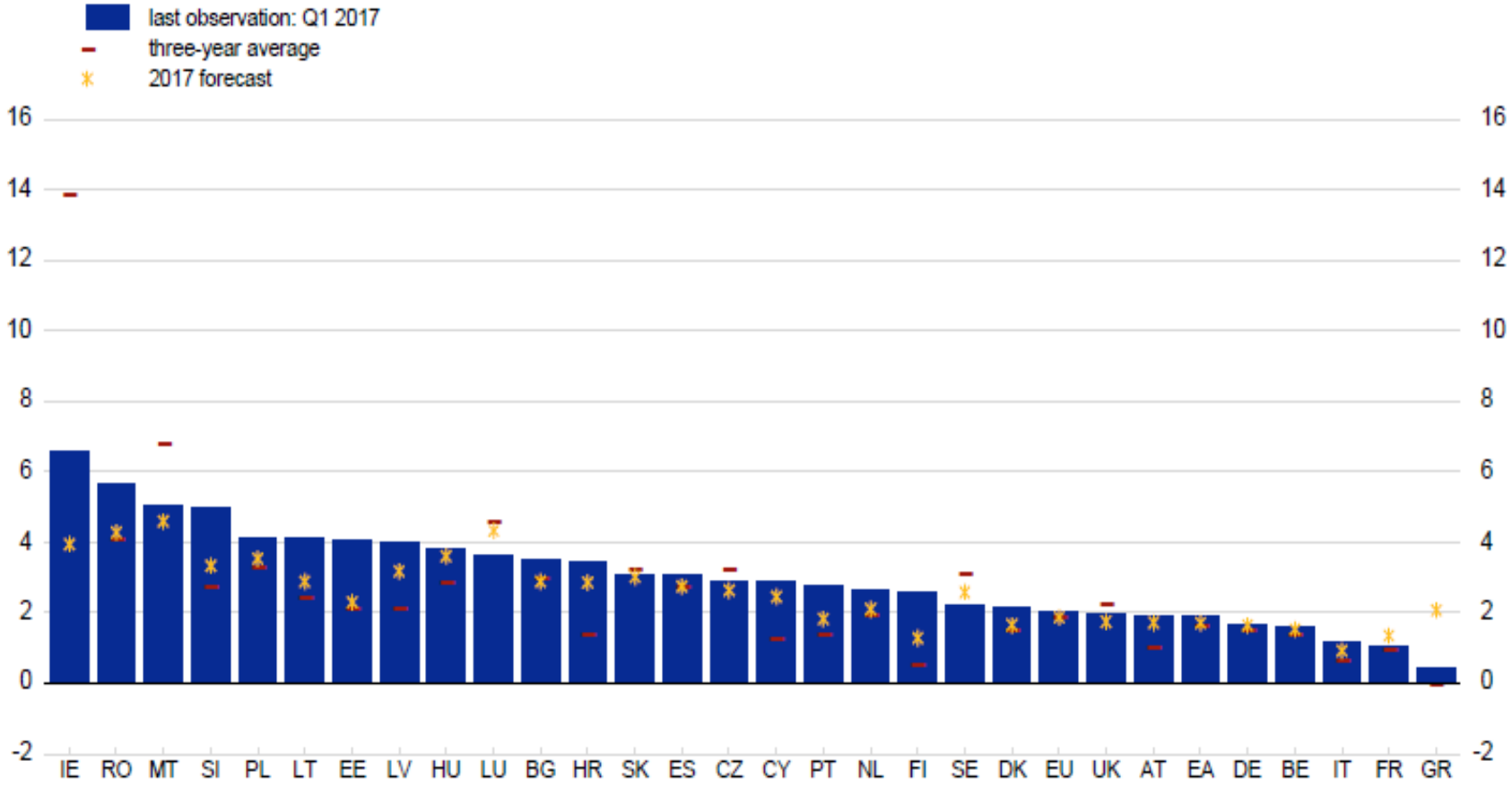

Alentunut riskitaso kaventanut korkoeroja Saksaan

- Erityisesti Portugalin velkakirjojen korot laskeneet

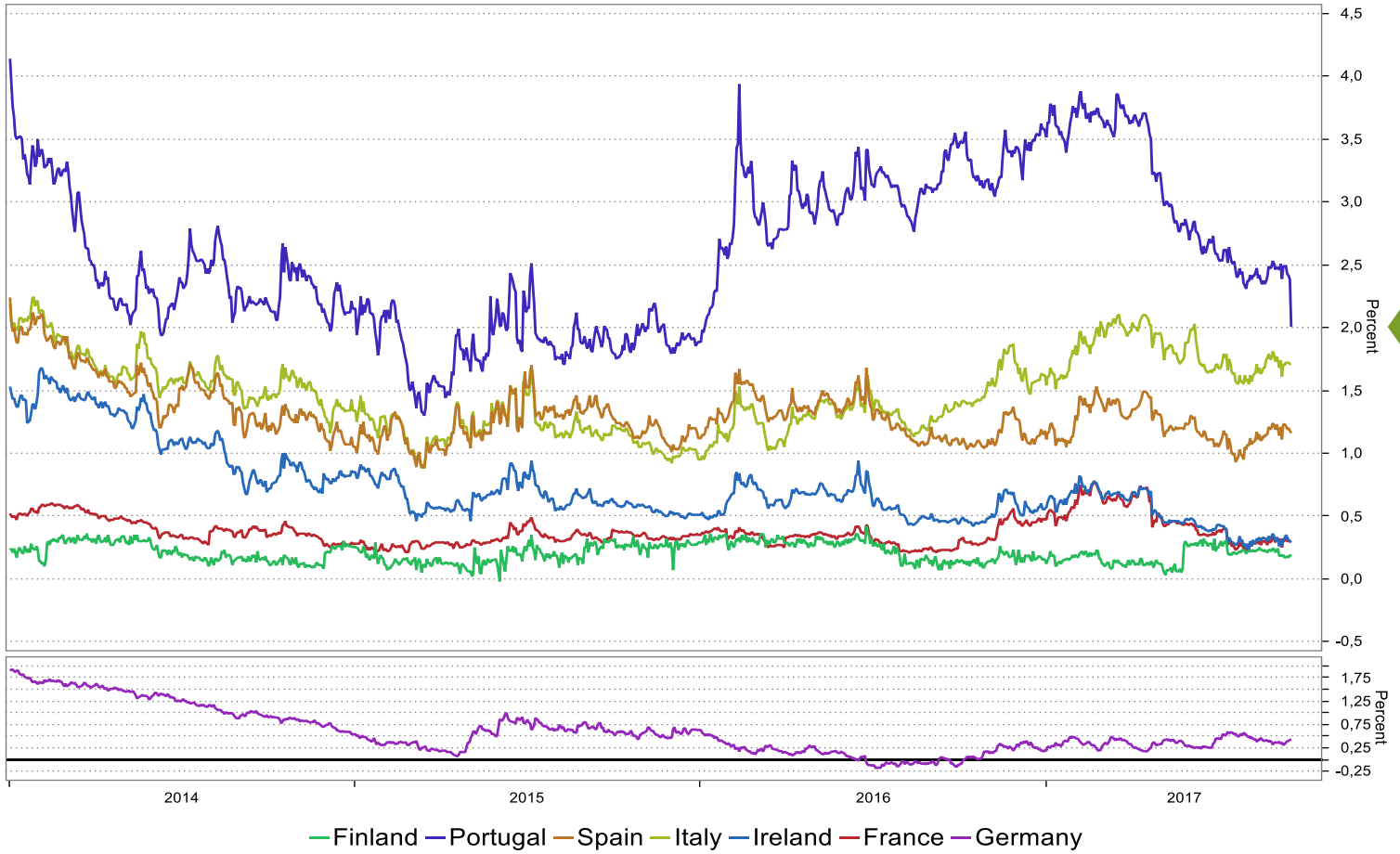

Source: Macrobond

Entisten kriisimaiden tilanne kohentunut

- Kasvu vahvistunut, työttömyys vähentynyt, alijäämät pienentyneet

	Talouskasvu Q2 2017*	Työttömyys Muutos** %-yks.	Perusjäämä 2016 %/BKT	Korkomenot 2017 %/BKT	Velkasuhde 2016 %/BKT	Vaihtotase 2016 %/BKT
Kreikka	0,8	-1,9	3,9	3,2	179,0	-0,5
Portugali	2,9	-1,8	2,2	4,2	130,4	0,5
Espanja	3,1	-2,5	-1,7	2,6	99,4	1,9
Kypros	3,5	-2,2	3,0	2,4	107,8	-5,7
Italia	1,5	-0,2	1,5	3,9	132,6	2,6
Suomi	3,0	0,0	-0,9	1,0	63,6	-1,3
Saksa	2,1	-0,5	2,1	1,2	68,3	8,5
Ranska	1,7	-0,1	-1,5	1,8	96,0	-2,3
Euroalue	2,3	-0,9	0,7	2,1	91,3	3,4

** Verrattuna Q2 2016*

*** Muutos ed. vuoden vastaavaan ajakohtaan (heinäkuu; Kreikalla huhtikuu)*

Rahoitustukiohjelmien tilanne ja Suomen vastuut

- Kreikan EVM-ohjelma viimeinen käynnissä oleva euromaiden ohjelma
- EVM- ja IMF-lainoista takaisinmaksuja
- ERVV- vastuissa heijastuvat lainojen takaisinmaksujen lykkääminen (KR 2023, PT 2025, IE 2029) ja Kreikan korkojen lisääminen lainapääomaan

Euromaiden rahoitustukiohjelmat v. 2010-2017

- Lainojen tilanne 8/2017 tai viimeisimmät saatavilla olevat tiedot
- Suomen laskennallinen osuus yhteensä 6,7 mrd. euroa
- 60 % rahoitustuesta mennyt Kreikalle, ERVV:n osuus suurin
- Espanja aloittanut EVM-lainojen takaisinmaksut ennenaikaisesti (41,3 mrd.€)
- Kreikka, Irlanti, Portugali ja Kypros ovat aloittaneet IMF-lainojen takaisinmaksut

	Bilateraali-lainat	ERVV-lainat	EVM-lainat	IMF	ERVM-lainat	Yhteensä	Suomen laskenn. osuus
Kreikka	52,9	130,9	37,4	11,6	-	**232,8**	**4,26**
Kypros	-	-	6,3	0,7	-	**7,0**	**0,12**
Portugali	-	26,0	-	10,1	24,3	**60,4**	**0,98**
Irlanti	(4,8)*	17,7	-	4,5	22,5	**44,7**	**0,75**
Espanja	-	-	33,7	-	-	**33,7**	**0,60**
Yhteensä	**52,9**	**174,6**	**77,4**	**26,9**	**46,8**	**378,6**	**6,71**

Yhteenveto Suomen vastuista ja sitoumuksista

Euromaat 10,7 mrd. euroa, muut 0,48 mrd. euroa

Rahoitusmekanismi	Summa mrd. €
Euroopan vakausmekanismi EVM *- Maksettu pääoma* **Vaadittaessa maksettava pääoma 11,14 mrd. euroa mahdollisten tappioiden kattamiseksi tai maksukyvyttömyyden välttämiseksi*	**1,44***
Euroopan rahoitusvakausväline ERVV *- Valtiontakaus* ***Sisältää myös korot ja ns. ylitakauksen*	**7,36****
Vakuusjärjestelyt rajaavat vastuita *- Kreikka 0,93 mrd. euroa, Espanja 0,29 mrd. euroa*	**1,22**
Kahdenvälinen laina Kreikalle *- Lainasta kertynyt 30.6.2017 mennessä korkotuottoja yhteensä 67,0 milj. euroa ja palkkioita 5,0 milj. euroa*	**1,0**
Euroopan rahoituksenvakautusmekanismi ERVM *- Laskennallinen vastuu (EU-budjetin kautta)*	**0,75**
EU:n maksutasetuki (EU-maat) ja makroapu *- Laskennallinen vastuu*	**0,12**
Kansainvälinen valuuttarahasto IMF *- Rahoitustuki* *- josta euroalueen maat*	**0,52** **0,16**

Kreikalle maksetut lainat kolmesta ohjelmasta 232,8 mrd. euroa

- Suomen laskennallinen osuus 4,37 mrd. euroa, mitä vakuusjärjestely rajaa 0,93 mrd. eurolla
- IMF-lainojen takaisinmaksut käynnissä
- Kreikka maksoi EVM-lainaa takaisin 2 mrd. euroa helmikuussa 2017
- EVM-lainoista maksamatta 46,6 mrd. euroa

Summat mrd. euroa	Kahdenvälinen laina	ERVV[1]	IMF[2]	EVM[3]	Yhteensä
Lainaohjelman maksettu kokonaismäärä, mrd. euroa	52,9	130,9	11,6	37,4	**232,8**
Suomen osuus, %	1,9 %	1,93 %	0,53 %	1,79 %	
Suomen laskennallinen osuus lainasta, mrd. euroa	1,01	2,53	0,06	0,67	**4,26**
Suomen laskennallinen osuus ERVV:n kertyneistä koroista, mrd. euroa (arvio; netto 6/2017)	-	0,11	-	-	**0,11**
Suomen osuus, mrd. euroa (arvio)	**1,01**	**2,64**	**0,06**	**0,67**	**4,37**
Ohjelmasta maksamatta, mrd. euroa	-	-	-	**46,6**	-

[1] Vakuusjärjestely kattaa 0,93 mrd. euroa
[2] Lainasaldo 1/2017, lukuun vaikuttavat mm. valuuttakurssien muutokset
[3] EVM-ohjelman koko enintään 86 mrd. euroa

Kreikan EVM-ohjelma

Kreikan kasvunäkymä palautunut

- Investoinnit ja kotimainen kulutus kasvun lähteenä

- Lähde: Komission kevätennuste 2017

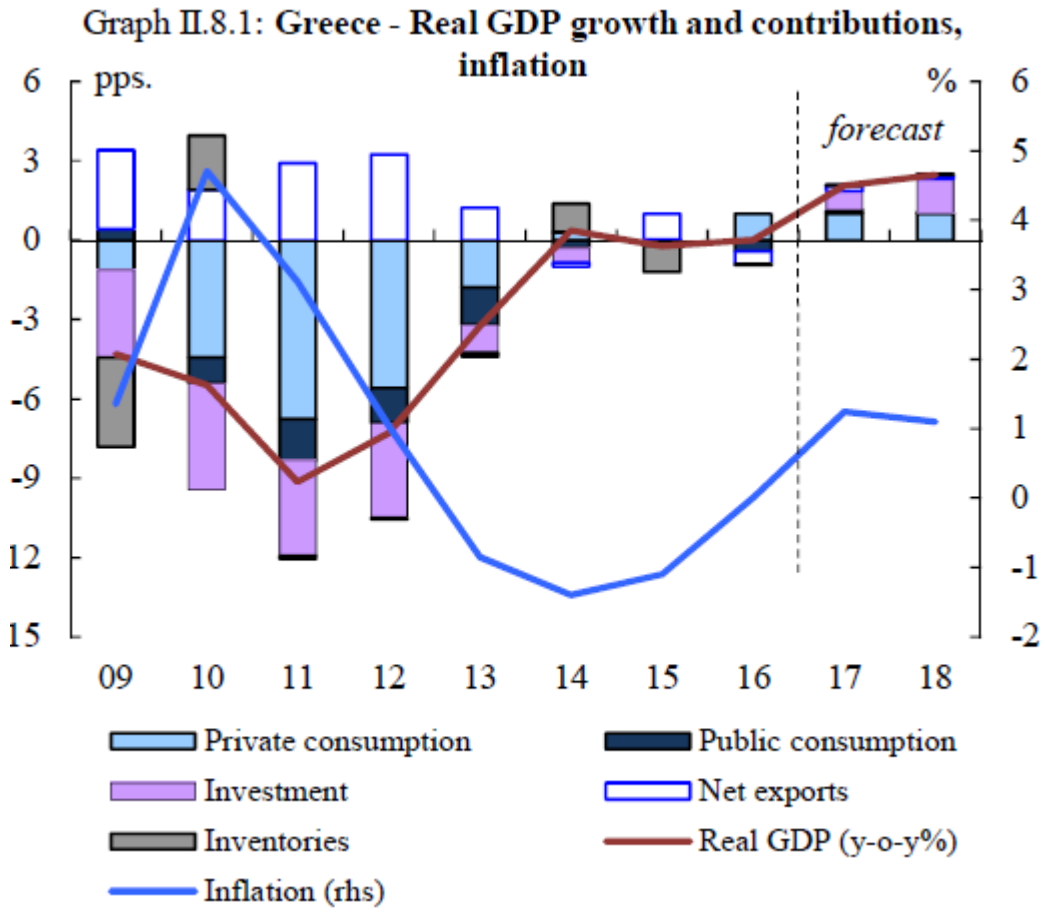

Kreikan ohjelman kolmas väliarvio

- Ohjelmasta maksamatta 46,6 mrd. euroa
- Tavoite 3. väliarvion valmistuminen 2017 aikana
- Kreikalla ei merkittäviä rahoitustarpeita ennen kevättä
- Kreikan julkisen talouden tasapainon palautuminen merkitsee sitä, että maan rahoitustarpeita ei ole tarvetta kattaa täysimääräisesti ohjelmarahoituksella
- Kolmannen väliarvion mahdollistaman lainaerän suuruudesta ei vielä tietoa

→ Ohjelmasta jäämässä merkittävä osuus käyttämättä

Ohjelman päättyminen

- Ohjelma päättyy elokuussa 2018
- Kreikan rakennettava luottamusta
  - Uudistusohjelman jatkaminen
  - Paluu velkakirjamarkkinoille ja käteispuskurin rakentaminen
  - Poliittinen vakaus
- Irtautumissuunnitelma ohjelmasta
  - mahd. jatkotoimet (ehdollisuus)
  - ml. velkaehtojen huojentamisen edellytykset ja tarve